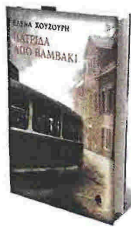

Μυθιστόρημα επίπονης έρευνας

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΖΟΥΡΗ
Πατρίδα από βαμβάκι
Εκδ. Κέδρος

Με ένα θέμα που ελάχιστα έχει θίξει η ελληνική πεζογραφία, καταπιάνεται η Έλενα Χουζούρη στο δεύτερο μυθιστόρημά της «Πατρίδα από βαμβάκι»: με τους νικημένους του Εμφυλίου που κατέφυγαν στην υπερορία και έζησαν, αναγκαστικά, πολλά χρόνια μακριά από τους δικούς τους.

Η συγγραφέας επιλέγει την Τασκένδη, την πόλη του Ουζμπεκιστάν, όπου έζησαν για πολλά χρόνια πολλοί μαχητές του Δημοκρατικού Στρατού, έφτιαξαν εκεί τη νέα τους ζωή, στέγασαν όνειρα και νοσταλγία. Σ' ένα μυθιστόρημα που κρύβει επίπονη έρευνα, καταφέρει, μέσα από τα αλληπάλληλα φλας μπακ των ηρώων της, να ανασυστήσει την ψυχολογία των ανθρώπων, τα συναισθήματα που βίωσαν όσοι έζησαν εκείνη την εποχή –είτε στην Ελλάδα είτε στην υπερορία–, τα ανθρώπινα δράματα, τα πολιτικά όνειρα, τα πάθη και τα αδιέξοδα.

Είναι ένα μυθιστόρημα που αγγίζει πολλές πηγές, με ευαισθησία, με διάθεση υπέρβασης προσωπικών διαδρομών και εμμονών. Όμως το εύρημα της έντονα παρούσας συγγραφικής περσόνας συχνά εμποδίζει το ρυθμό της ανάγνωσης. Και μία ακόμα ένσταση: οι άνθρωποι το 1949, το 1955 ή το 1967 μιλούσαν διαφορετικά για τα αδιέξοδα του σταλινισμού και της τότε Σοβιετικής Ένωσης, ακόμα κι όταν διαπίστωναν, στο πετσί τους, διαισθητικά ή πολιτικά, τα προβλήματα. Η γλωσσική προσέγγιση του τότε με όρους και απόψεις που διαμορφώθηκαν εν τω μεταξύ, αδυνατίζει το μυθιστόρημα.

Ολγα Σελλά

Στα απόνερα του εμφυλίου

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ
Σμιο
Εκδ. Πόλις

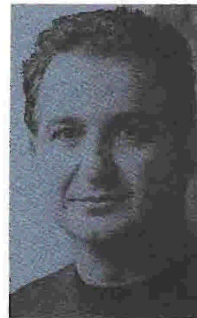
Επιστρέφοντας ένα καλοκαιριάτικο μεσημέρι απ' το γραφείο του, ο Θωμάς βρίσκει να τον περιμένει στο σπίτι του ένας χωροφύλακας που τον καλεί στο

τμήμα για υπόθεσή του. Ο εντεκάκρονος γιος του Άρης εξερευνά τη γειτονιά, τον κόσμο και τον εαυτό του. Την ίδια ώρα, οι μικρές φιλενάδες του παλεύουν να συνδιαλλαγούν με τον βάρβαρο πατέρα τους, ενώ δύο γεροντοκόρες γειτόνισσες οργανώνουν μια ερωταστική συνάθροιση στο πλαίσιο του σώματος των προσκόπων.

Βρισκόμαστε στα 1956. Η ελληνική ζωή έχει πάρει το δρόμο της. Άλλοτε με διστακτικά κι άλλοτε με γοργά βήματα, προσπαθεί να απομακρυνθεί από το βίαιο εμφύλιο παρελθόν της, δοκιμάζει να αναστηλωθεί επουλώνοντας τις πληγές της. Όλα μοιάζουν κωμικά και ταυτόχρονα εφιαλτικά, διασκεδαστικά και συγκρόνως τρομακτικά, όλα μοιάζουν ανώδυνα και πολύ οδυνηρά. Κανένας δεν είναι ένοχος αλλά ούτε κι αθώος. Θα νικήσει τελικά το υγιές αίσθημα της ζωής ή θα κυριαρχήσει η εντροπία του θανάτου;

Η πλάστιγγα γέρνει τότε από τη μια και τότε από την άλλη μεριά, καθώς η ελληνική κοινωνία προσπαθεί να ενσωματώσει ως φυσιολογικό κομμάτι της καθημερινής ζωής τα τεράστια αποθέματα βίας που εξακολουθούν να κυφορονούνται και στους κόλπους της.

Ελισάβετ Κοτζιά

Δύο γυναίκες, δύο γενιές

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ
Δεύτερη γέννα
Εκδ. Πατάκης

Ξεκινάει χαμηλόφωνα, αγγίζει τη νοσοπρότητα και καταλήγει αισιόδοξα η ολιγοσέλιδη νουβέλα του Θ. Γρηγοριάδη. Μια γυναίκα από την επαρχία,

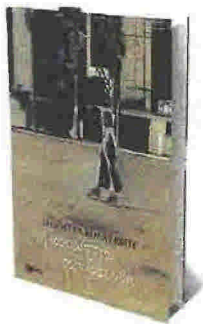
μια γυναίκα γύρω στα 50 με καταπεσμένες επιθυμίες και όνειρα, έρχεται στο σπίτι της φοιτήτριας κόρης της στην Αθήνα. Προσπαθεί να ενταχθεί στη ζωή της πόλης, παρατηρεί τους ρυθμούς της, τις ανοικτές συμπεριφορές, τις σχέσεις των ανθρώπων, τη ζωή σε μια πολυκατοικία.

Σιγά σιγά, σχεδόν υπαινικτικά, ο συγγραφέας μάς κάνει γνωστή μια οδυνηρή «λεπτομέρεια» της σχέσης αυτής της γυναίκας με την κόρη της. Είμαστε στην αρχή του κατήφορου, αρχίζουμε να γλιστράμε σε αυτόν και ξαφνικά, αναπάντεχα, αρχίζει η ανοδος. Η δεύτερη γέννα, η ελπίδα, η επιστροφή στην πραγματικότητα. Μια νουβέλα που σε αιχμαλωτίζει για τη δύναμη των χαρακτήρων που πλάθει και για τα τόσα πολλά που προλαβαίνει να πει σε τόσο λίγες σελίδες.

Για τις ανθρώπινες σχέσεις, για την αλυστρίωση της ζωής στη μεγάλη πόλη, για τις επιθυμίες που καταπιέζουμε, για τα συναισθήματα που δεν εκφραζόμαστε, για το μεγαλείο της ζωής.

Ολγα Σελλά

Διάλυση και ασφυξία μιας ολόκληρης γενιάς

ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΟΛΛΙΑΚΟΥ
Η αρρώστια των βουνών
Εκδ. Πατάκη

Τέσσερις εκτενείς νουβέλες της ψυχής και της καρδιάς, για ανθρώπους που δεν τους λείπει τίποτα φαινομενικά και βιώνουν την καθημερινότητα, τις σχέσεις, τη ζωή εν γένει ως μια διαρκή και αργή κατάρρευση, ως μια ανήκεστη φθορά.

Τέσσερις ιστορίες, τα γεγονότα στέκουν αντιμέτωπα τελικά με τους ήρωες, με την ψυχολογία των ηρώων και τις σκέψεις τους. Ένας άντρας τυραννιέται από ένα ανικανοποίητο πάθος, σε βαθμό που τίποτα δεν έχει σημασία γι' αυτόν, μόνον η εμμονή του. Μια εμμονή ανικανοποίητου που ενσαρκώνεται τελικά στο ημερολόγιο της καλής του, τυχαία ή όχι αφημένο μπροστά του. Μια εμμονή στην οποία ωστόσο παραμένει προσκολλημένος χωρίς πάθος, με μίαν αμφιβολία και μίαν αλλόκοτη ένταση. Μια γυναίκα βιώνει την αλλαγή του σώματός της στην εγκυμοσύνη και τον επικείμενο τοκετό ως μια τραγική κοσμογονία, που ανατρέπει θεμελιακούς προσανατολισμούς και σταθερές δεκαετιών, καθώς ο λώρος περισφίγγει την ίδια τελικά πριν καλά καλά φέρει στον κόσμο το παιδί της.

Δεν επεκτείνονται στις άλλες δύο νουβέλες, που κινούνται στο ίδιο κλίμα διάλυσης και ασφυξίας, η οποία διαχέεται όμως διαβρώνοντας αργά τα πρόσωπα και τη μεταξύ τους διάδραση. Υφος ουδέτερο, γραφή που περιελλίσσεται γύρω από τον εαυτό της, αστικό spleen. Καταγραφή του κοριοτοποιημένου ψυχικού τοπίου μιας ολόκληρης γενιάς.

Τιτίκα Δημητρούλια

